

HRA NA KONTRABASE

Charakteristika a poslanie predmetu

Hra na kontrabase patrí do skupiny študijných zameraní hra na sláčikových hudobných nástrojoch. Poskytuje okrem individuálnej formy vyučovania aj skupinové formy, a to v predmetoch komorná hra, hra v súbore, hra v orchestri, ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri. Okrem týchto predmetov sa v rámci primárneho vzdelávania hry na kontrabase vyučuje predmet sprievod, ktorý pokračuje na II. stupni základného štúdia a v štúdiu pre dospelých. Hra na kontrabase sa v ZUŠ vyučuje veľmi zriedka, a to predovšetkým v klasickom smere.

Výchovno-vzdelávací proces je zameraný na systematické rozvíjanie a zdokonaľovanie interpretačných kompetencií, muzikality, kreativity a emočnej inteligencie. Umožňuje žiakom spoznávať skladby v pestrých hudobných formách, odhaľovať možnosti uplatnenia študovaného hudobného nástroja v rôznych žánroch, čím sa prehĺbuje ich individuálny záujem o hudobné umenie.

Žiaci neustále, systematicky a komplexne získavajú hudobné kompetencie, prezentujú sa na verejnosti. Vyrastajú z nich budúci poslucháči hudby či vzdelaní hudobníci, ktorí sa budú aktívne alebo ako percipienti zúčastňovať kultúrneho diania, udržiavať a šíriť hudobnú tradíciu.

Úlohou študijných zameraní je rozvíjať všeobecné ciele hudobného odboru tak, aby žiak vedel:

- ✓ orientovať sa v žánrovo a štýlovo rôznorodej hudobnej literatúre pre sláčikové nástroje v rámci svetovej a domácej tvorby,
- ✓ prijímať a spracovávať informácie o nových trendoch vo vývoji umenia v hre na sláčikových hudobných nástrojoch, formou umeleckého zážitku z koncertov a významných podujatí poznávať diela a významných interpretov sláčikovej hry,
- ✓ naďalej rozvíjať a zdokonaľovať interpretačné spôsobilosti v hre na sláčikovom nástroji a formovať vlastný osobitý štýl v sólovej hre alebo skupinovej interpretácii,
- ✓ prijímať umenie, porovnávať výkony interpretov sláčikovej hry a hudobných telies a na základe analýzy posúdiť hodnotu umeleckého diela,
- ✓ formovať svoj hudobný vkus a umelecko-estetické vnímanie účasťou na umeleckých predstaveniach, komunikovať v spoločnosti opierajúc sa o poznatky a informácie získané štúdiom na základnej umeleckej škole a v kontexte celoživotného vzdelávania.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Primárne umelecké vzdelávanie

Stupeň: Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Učebný plán: 10

Predmety:

1. Hra na nástroji, hra z listu (1,5 hod/týždenne)
2. Sprievod (0,5 hod/týždenne)
3. Hudobná náuka (1,5 hod/týždenne)

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">✓ pomenujú časti kontrabasu a sláčika,✓ používajú celý hrací aparát počas interpretácie,✓ ovládajú správne, prirodzené a uvoľnené držanie nástroja a postoj počas hry,✓ preukážu znalosti o základnej údržbe a hygiene nástroja,✓ definujú noty v notovom zápise v basovom kľúči podľa obsahu vzdelávania HN alebo minimálne interpretovaných skladieb,✓ používajú sláčik primerane hodnote trvania nôt so zreteľom na dynamickú vyváženosť tónu,✓ ovládajú rovnomerný ťah celým sláčikom a vo všetkých jeho častiach so zameraním na vyváženosť tlaku pravej ruky na sláčik a dynamickú stabilitu tónu,✓ dbajú na správne nasadzovanie sláčika, výmenu pri žabke, špičke,✓ interpretujú v druhej polohe na všetkých strunách (u fyzicky menej disponovaných žiakov je možné obmedziť hru len na struny G, D, A1) podľa notového zápisu i spamäti,✓ aplikujú v hre technické spôsoby hry détaché, legato, staccato, pizzicato a ich rytmické obmeny,✓ korigujú intonačnú čistotu dolad'ovaním,✓ reprodukovujú intonačne čisto a rytmicky presne učiteľom predhrané hudobné	<ul style="list-style-type: none">✓ Stavba kontrabasu a sláčika.✓ Hrací aparát. ✓ Základy hry na nástroji.✓ Koordinácia činností pohybov oboch rúk. ✓ Notopis v basovom kľúči. ✓ Držanie sláčika a tvorba tónu. ✓ Stupnice, technické cvičenia, etudy a hudobné skladby.✓ Détaché, legato, staccato. ✓ Intonačná čistota a kvalitný tón. ✓ Nácvik a fixácia preberaných prstokladov. Sluchová a rytmická predstavivosť.

<p>motívy,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ majú vytvorenú predstavu o kvalitnom tóne počúvaním hry pedagóga, ✓ rozlíšia tému interpretovanej skladby, ✓ rozpoznajú predohru, dohru, vrchol skladby, frázovanie, ✓ interpretačne rozlíšia artikulačné a výrazové hudobné prostriedky v hudobnej skladbe, ✓ majú prehľad o historickom vývoji kontrabasu, ✓ dodržia rytmus a melodické vedenie svojho partu v súhre, ✓ vedia vytvoriť jednoduchú sprievodnú basovú linku k ľudovej piesni využitím tónov z kadencie, ✓ aplikujú v hre výrazové prostriedky predpísané v notovom zápise, ✓ uplatňujú znalosti metriky a delenia rytmu pri rytmizácii melodickéj línie, ✓ interpretujú ľudové piesne a jednoduché melódie naučenými prstokladmi spamäti. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Analýza hudobnej skladby. ✓ Elementárne chápanie hudobnej logiky v skladbách, frázovanie, predohra, dohra, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách. ✓ Artikulačné a výrazové prostriedky v interpretácii. ✓ Vznik a vývoj kontrabasu. ✓ Komorná hra, hra v súbore, orchestri. ✓ Tvorivé hudobno-didaktické hry. ✓ Hra spamäti.
---	---

Žiaci po absolvovaní 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú základné návyky správneho postoja (posedu), držania nástroja a sláčika, ✓ kontrolujú koordináciu činností hracieho aparátu počas interpretácie, ✓ korigujú intonačnú čistotu sluchom i hmatom, kvalitu tónu a rytmickú presnosť v skladbách, ✓ plynule definujú noty v basovom kľúči aj s posuvkami minimálne interpretovaných skladieb, ✓ používajú sláčik za účelom dosiahnutia kvalitného tónu v rôznej dynamickej intenzite, ✓ demonštrujú presné a plynulé intonačne čisté výmeny v rozsahu do II. až III. polohy, ✓ interpretujú intonačne čisto hudobný materiál v I. až III. polohe naučenými prstokladmi podľa prebraných stupníc, ✓ demonštrujú plynulé prechody do 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Základy hry na nástroji. ✓ Hrací aparát. ✓ Intonácia a rytmus. ✓ Notopis v basovom kľúči. ✓ Tvorba kvalitného tónu v rôznej dynamickej intenzite. ✓ II. a III. poloha. ✓ Durové stupnice a paralelné molové stupnice, cvičenia, etudy a hudobné skladby.

<p>vyšších polôh podľa stupňa vyspelosti a individuálnych dispozícií,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú v hre technické spôsoby détaché, legato, pizzicato, staccato, portamento, ✓ prispôbia dĺžku sláčika podľa technického spôsobu hry, tempa a dynamiky, ✓ dokážu určiť tóninu, takt, tempo a použité hudobnovýrazové prostriedky v hranej skladbe z notového zápisu, ✓ rozpoznávajú diely a charakteristické znaky malej piesňovej formy alebo iných interpretovaných skladieb, ✓ zahrajú rytmicky správne triolu, synkopu, noty s bodkou, ✓ majú prehľad o uplatnení kontrabasu v rôznych štýloch a žánroch, ✓ rozlíšia rozdiely v interpretačnom štýle kontrabasovej hry v ľudovej, populárnej a klasickej hudbe, ✓ aplikujú počas interpretácie okrem výrazových prostriedkov predpísaných v notovom zápise aj prostriedky vyjadrujúce vlastnú predstavu skladby a frázovanie, ✓ preukážu svoje schopnosti na verejnom vystúpení v sólovej alebo súborovej hre, ✓ interpretujú prednesový materiál spamäti, ✓ dodržia rytmus a melodické vedenie hlasu v súhre, ✓ demonštrujú zásady kultúrneho správania sa na koncertných, podujatiach ako percipienti hudby i ako interpreti, ✓ aplikujú znalosti výrazových prostriedkov a vlastné improvizácie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hra v polohách a medzipolohové výmeny. ✓ Détaché, legato, staccato, staccato a portamento. ✓ Sláčiková technika. ✓ Analýza interpretovanej hudobnej skladby. ✓ Malá dvojdielna, trojdielna piesňová forma. ✓ Triola, bodkovaný rytmus, synkopa. ✓ Hudobná literatúra pre kontrabas. ✓ Dynamické, výrazové cítenie žiaka a jednoduché frázovanie. ✓ Počúvanie hudobných skladieb s uplatnením kontrabasu so zameraním na osvojenie interpretačných poznatkov. ✓ Verejné vystúpenie. ✓ Výchova mladého percipienta hudby a interpreta. ✓ Hra spamäti. ✓ Tvorivé hudobno-didaktické hry
--	--

Záverečná skúška:

- ✓ 1 durová a 1 molová jednooktávová stupnica s príslušnými tonickými kvintakordmi v rovnomernom tempe zvoleným technickým spôsobom hry,
- ✓ 1 etuda, alebo technické cvičenie,
- ✓ 1 prednesová skladba

Profil absolventa primárneho umeleckého vzdelávania:

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia nadobudol základnú gramotnosť a znalosť odbornej terminológie v oblasti hudobná teória, dejiny hudby, harmónia a hudobná estetika. Ovláda interpretáciu na hudobnom nástroji v súlade so vzdelávacími štandardmi a individuálnymi psychofyziologickými dispozíciami.

Má rozvinutý zmysel pre vnímanie hudby a umenia. Je schopný systematicky pracovať na zdokonaľovaní vlastnej umeleckej interpretácie. Teoretické poznatky konfrontuje s praktickými interpretačnými činnosťami. Používa IKT pri poznávaní hudobnej literatúry svojho nástroja, vizuálne a sluchové poznatky dokáže aplikovať počas vlastnej interpretácie. Ovláda technickú a interpretačnú zložku počas hudobného prejavu. V spolupráci s učiteľom dokáže analyzovať a následne reprodukovať zapísaný notový text. Rozumie hudobno-výrazovým, technickým a artikulárnym označeniam notového zápisu interpretovanej skladby a uplatňuje ich počas hry. Dokáže vyjadriť jednoduché emócie v rámci interpretácie. Pozná pravidlá kultúrneho správania sa na koncertných podujatiach a umeleckej prezentácie. Výsledky svojej práce preukazuje na verejnosti. Dokáže porovnať a ohodnotiť interpretačné výkony svoje a rovesníkov. Verbálne vyjadruje vlastné pocity a postrehy z vnímania hudobného diela.

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie

Stupeň: Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Učebný plán: 11

Predmety:

1. Hra na nástroji, hra z listu (1,5 hod/týždenne)
 2. Komorná hra (1 hod/týždenne)
- alebo
3. hra v súbore alebo hra v orchestri (2 hod/týždenne)
 4. Hudobná náuka (1. – 3. ročník) (1,5 hod/týždenne)

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">✓ demonštrujú uvoľnený a prirodzený postoj (posed),✓ koordinujú samostatne pohyby oboch rúk pri zvýšenej technickej úrovni hry,✓ kontrolujú uvoľnenosť hracieho aparátu a odstraňujú zbytočné pohyby,✓ docielia dynamicky rovnomerné a uvoľnené vedenie sláčika po strunách,	<ul style="list-style-type: none">✓ Hrací aparát. ✓ Technika hry sláčikom.

<ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú hladkú výmenu sláčika pri žabke, špičke a v iných jeho častiach aj v legátovej hre, ✓ regulujú kvalitu tónu pri nasadení sláčika a hre vo vyšších polohách, ✓ interpretujú intonačne čisto a rytmicky presne v hraných polohách v rýchlejších tempách v rozsahu po V. polohu alebo podľa individuálnych dispozícií žiaka, ✓ orientujú sa v tónovom usporiadaní na hmatníku v rozsahu I. až V. polohy na všetkých strunách, ✓ pohotovo čítajú noty v basovom kľúči, poznajú ich umiestnenie na hmatníku v spojení s hrajúcim prstom v nacvičovaných polohách, ✓ demonštrujú plynulú výmenu medzi polohami na všetkých strunách s rozsahom do IV. až V. polohy alebo podľa individuálnych dispozícií žiaka, ✓ interpretujú stupnice, etudy a skladby v rozsahu I. až V. polohy, ✓ budujú si cit a používajú potrebnú silu v ľavej ruke pre dohmat strún na hmatníku v rozsahu I. až V. polohy, ✓ regulujú kvalitu tónu v doposiaľ prebraných hudobnovýrazových prostriedkoch a technických spôsoboch hry, ✓ reprodujú prípravné cvičenia pre osvojenie vibráta, ✓ majú prehľad o známych hudobných dielach klasickej a súčasnej hudby s uplatnením kontrabasu, ✓ definujú tému v interpretovaných skladbách, ✓ naladia kontrabas pomocou prirodzených flažoletov v piatej polohe, ✓ zahrajú zložitejšie rytmické útvary, ✓ rozlíšia v skladbe ligatúru, predtaktie, ✓ rozpoznajú sluchom interval veľkej a malej sekundy aj v hlbších registroch nástroja, ✓ demonštrujú náladu a charakter interpretovanej skladby správnym frázovaním, využívaním farebných tónových, dynamických odtieňov, artikulačných prostriedkov a agogiky, ✓ vnímajú počúvanú hudobnú skladbu ako prostriedok osvojovania a zvyšovania 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tvorba tónu. ✓ Hra v polohách, medzipolohová výmena. ✓ Notopis v basovom kľúči v rozsahu I. až V. polohy. ✓ Diatonické stupnice, technické cvičenia, etudy, prednesové skladby. ✓ Intonačná čistota a kvalita tónu. ✓ Vibráto. ✓ Hudobná literatúra pre kontrabas. ✓ Analýza hudobnej skladby. ✓ Ladenie kontrabasu. ✓ Ligatúra, predtaktie. ✓ Hlbšie registre hudobného nástroja. ✓ Hudobno-výrazové prostriedky. ✓ Štúdium hudobnej skladby s porozumením. ✓ Percepcia. ✓ Systematická a racionálna samostatná
--	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ úrovne vlastnej interpretácie, ✓ naštudujú samostatne jednoduchú skladbu, orchestrálne party, ✓ prezentujú interpretačné schopnosti na koncertných vystúpeniach v sólovej, komornej, či súborovej hre, ✓ interpretujú prednesový materiál spamäti, ✓ preukazujú schopnosť suverénnej interpretácie basových liniek v komornej, súborovej alebo orchestrálnej hre, ✓ interpretujú rytmicky správne v štvrt'ovom, osminovom a polovom takte, ✓ interpretujú skladby z nižších ročníkov a jednoduché orchestrálne party z listu, ✓ uplatňujú doposiaľ naučené interpretačné prostriedky pri improvizácii, ✓ doplnia chýbajúci melodický alebo rytmický úsek v hudobnej skladbe, ✓ vytvoria rytmický sprievod v určenom štvrt'ovom, osminovom, šestnástinovom takte s využitím doposiaľ naučených zložitejších rytmických útvarov, ✓ Práca s melodickým úsekom: využitie doposiaľ osvojených výrazových prostriedkov. 	<ul style="list-style-type: none"> príprava. ✓ Prezentácia na verejnosti. ✓ Hra spamäti. ✓ Basová linka. ✓ Metrum a rytmus. ✓ Hra z listu. ✓ Hudobná tvorivosť.
---	--

Žiaci po absolvovaní 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ koordinujú činnosť oboch rúk pri hre technicky náročnejších skladieb, ✓ regulujú ťah a prispôsobujú tlak na sláčik za účelom dosiahnutia vyrovnanej intenzity tónu, ✓ regulujú čistotu intonácie a kvalitu tónu počas hry, ✓ interpretujú hudobný materiál v rozsahu po VIII. polohu, ✓ aplikujú zručnosti nadobudnuté pri nácviku prstokladovo zložitejších dvojtaktových diatonických stupníc a rozložených akordov, náročnejších technických cvičení a etúd pri štúdiu prednesových skladieb, ✓ dokážu správne zadeľovať sláčik pri artikulácii rytmických hodnôt v rámci metra počas hry, ✓ interpretujú technické cvičenia, etudy a skladby zamerané na správnu artikuláciu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hrací aparát. ✓ Technika hry na nástroji. ✓ Tvorba kultivovaného tónu. ✓ Hra v polohách a polohové výmeny. ✓ Dvojtaktové diatonické stupnice a rozložených akordy, technické cvičenia a etudy. ✓ Artikulácia rytmických hodnôt. ✓ Kvintoly, sextoly, veľké trioly, iné náročnejšie rytmické útvary.

<ul style="list-style-type: none"> ✓ náročnejších rytmických útvarov a zložitejších technických spôsobov hry, ✓ flexibilne reagujú na rytmické zmeny a zmeny metra počas skladby, ✓ tvoria jednoduché basové linky ku nenáročným piesňam z oblasti klasickej, popovej alebo jazzovej hudby, popr. iného hudobného žánru, ✓ zahrajú skladby nižších ročníkov z listu, ✓ interpretujú podľa akordických značiek, ✓ majú prehľad o hudobnej kultúre a tradíciách svojho mesta, ✓ demonštrujú kvalitný kontrabasový tón v hraných pasážach, širokú škálu dynamických odtieňov, správne frázovanie, kantilénu a agogiku v prednesových etudách a skladbách, ✓ prispôsobujú farbu tónu charakteru hraného úseku v skladbe, ✓ uplatňujú v hre vlastný osobitý výrazový prejav podľa emocionálneho cítenia skladby, ✓ interpretujú prednesové skladby na vyššej úrovni spamäti, ✓ aplikujú počas interpretácie prvky improvizácie a tvorivosti, ✓ uplatňujú fantáziu a kreativitu počas improvizácie v ľudových piesňach alebo jednoduchých skladbách, ✓ (žiaci, ktorí prejavia záujem o blues) tvoria improvizovaný sprievod (12 – taktová bluesová forma, správne vedenie basu, a iné.) ✓ aplikujú melodické ozdoby ako prostriedok improvizácie, ✓ experimentujú s farebnými odtieňmi tónu. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kombinovaný rytmus a metrum. ✓ Basová linka. ✓ Hra z listu. ✓ Akordické značky. ✓ Hudobná kultúra a tradície mesta a regiónu. Hudobno-výrazové prostriedky. ✓ Prednesová stránka hry. ✓ Farba tónu. ✓ Individuálny interpretačný prejav. ✓ Hra spamäti. ✓ Hudobná tvorivosť.
---	---

Žiaci po absolvovaní 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ samostatne kontrolujú uvoľnenosť a pravidelnosť pohybov pravej ruky pri hre technicky náročnejšieho hudobného materiálu, ✓ interpretujú stupnice, technické cvičenia, etudy a prednesové skladby zamerané na zvyšovanie úrovne flexibility pravej ruky so zreteľom na uvoľnenosť a 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Technika hry sláčikom. ✓ Dvojoktávové diatonické stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia, etudy a prednesové skladby.

<p>pravidelnosť pohybov pri hre náročnejších technických spôsobov,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ sústredia sa počas polohových výmen na čistú intonáciu, a formovanie postavenia ľavej ruky vo vyšších polohách, ✓ demonštrujú intonačne čisto a plynule nacvičené polohové výmeny v rozsahu minimálne do X. polohy, alebo aj do XII. polohy podľa individuálnych dispozícií, ✓ aplikujú prstoklady a hmaty prebraných dvojjoktávových diatonických stupníc a rozložených akordov, ✓ majú poznatky o využití kontrabasu v rôznych žánroch súčasnosti, ✓ analyzujú samostatne formálnu stavbu a využité hudobné prostriedky v hraných skladbách alebo v skladbách určených k seabavzdelávaniu, ✓ samostatne regulujú čistotu intonácie a kvalitu tónu, ✓ artikulujú precízne rytmické hodnoty v rámci metra, ✓ interpretujú rytmicky správne náročnejšie rytmické útvary a úseky s náročnejším kombinovaným rytmom úseky v skladbe, ✓ formujú vlastný interpretačný štýl aplikovaním poznatkov a zručností získaných počúvaním skladieb pre kontrabas počas hry, ✓ znázorňujú charakter skladby dôsledným frázovaním, využitím širokej škály dynamických odtieňov, tónovej farebnosti, vibráta, agogiky a ďalších hudobno-výrazových prostriedkov, ✓ aplikujú rôzne druhy vibráta podľa charakteru hraných úsekov, ✓ vedia prejaviť vlastné emócie počas hry, ✓ ohodnotia vlastný interpretačný výkon, ✓ interpretujú na vyššej technickej a hudobno-výrazovej úrovni hudobný materiál, ✓ podriaďujú sa spoločnému zneniu s inými hudobnými nástrojmi, interpretujú súborových alebo orchestrálnych partov, ✓ interpretujú z listu hudobný materiál nižších ročníkov, ✓ uplatňujú vlastné kreatívne a improvizáčne schopnosti počas individuálneho alebo spoločného 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Polohové výmeny a hra v polohách. ✓ Prstoklad, hmatová istota. ✓ Uplatnenie kontrabasu v súčasnosti. ✓ Analýza hudobnej skladby. ✓ Intonačná čistota a kvalita tónu. ✓ Rytmus, metrum. ✓ Artikulácia rytmických prvkov a úsekov. Percepcia hudobného diela. ✓ Interpretácia. ✓ Hudobno-výrazové prostriedky. ✓ Vibráto. ✓ Individuálny prejav. ✓ Analýza interpretácie. ✓ Interpretácia na vyššej úrovni. ✓ Súborové a orchestrálne party. ✓ Hra z listu. ✓ Hudobná tvorivosť.
--	---

<ul style="list-style-type: none"> ✓ muzicírovania, ✓ transponujú piesne a jednoduché skladby do iných tónin podľa sluchu, ✓ uplatňujú technické spôsoby hry (viacnásobné détaché, staccato, legato, a iné) a výrazové možnosti počas tvorivej práce s témou 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Transpozícia.
---	---

Žiaci po absolvovaní 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu koordinovať pohyby celého hracieho aparátu pri interpretácii náročnejšieho hudobného materiálu, ✓ regulujú intonačnú čistotu a kvalitu tónu v osvojených polohových výmenách a hre v polohách, ✓ reprodukovujú hudobný materiál zameraný na polohové výmeny medzi základnými a palcovými polohami, ✓ interpretujú v rozsahu prvej, prípadne druhej palcovej polohy, ✓ aplikujú prstoklad s používaním tretieho prsta od X. polohy, ✓ interpretujú na vyššom stupni vyspelosti dvojtaktové durové a molové stupnice, technické cvičenia, etudy a prednesové skladby, ✓ demonštrujú artikulačne zreteľne a kvalitným tónom technické spôsoby hry détaché, legato, staccato, martelé a ich kombinácie, ✓ aplikujú vedomé cítenie hudobných fráz, kvalitný tón, progresívnu dynamiku, farbu tónu, agogiku a ďalšie hudobno-výrazové prostriedky v prednesových etudách a skladbách predpísané v notovom materiáli, ✓ použijú druh pizzicato v závislosti od interpretovaného štýlu, ✓ spájajú čítanie nôt s vybavením si miesta na hmatníku a hrajúceho prsta, ✓ analyzujú použité hudobno-výrazové prostriedky v interpretovanej skladbe, ✓ rozlíšia osobitosti interpretácie výrazových prvkov charakteristických pre jednotlivé štýlové obdobia so zameraním sa na svoj prednes a uplatňujú ich počas hry, 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hrací aparát. ✓ Výmeny polôh a hra v polohách. ✓ Tvorba tónu. ✓ Prstoklad s používaním tretieho prsta. ✓ Dvojtaktové diatonické stupnice, technické cvičenia, etudy a prednesové skladby. ✓ Technické spôsoby hry. ✓ Interpretácia. ✓ Pizzicato. ✓ Čítanie notového zápisu. ✓ Analýza hudobnej skladby. ✓ Špecifické interpretačné prvky a prostriedky.

<ul style="list-style-type: none"> ✓ formujú vlastný interpretačný štýl počúvaním hudobných skladieb rôznych žánrov s uplatnením kontrabasu, ✓ uplatňujú rôzne druhy vibráta, progresívnu dynamiku, farebné odtiene tónu a agogiku pri vyjadrovaní vlastných hudobných predstáv v skladbe, ✓ preukážu hudobné kompetencie v komornej, súborovej alebo orchestrálnej hre nielen interpretáciou skladieb klasickej hudobnej literatúry, ✓ uplatňujú hru z listu aj v rámci súhry s iným hudobným nástrojom, ✓ majú prehľad o slovenských hudobných skladateľoch a ich tvorbe alebo minimálne interpretovaných skladieb, ✓ dokážu porovnať interpretačné výkony vlastné i iných, vysloviť a zdôvodniť svoj názor, ✓ transponujú jednoduché skladby (piesne) podľa sluchu do iných tónin, ✓ uplatňujú prvky improvizácie pri vytváraní basových partov, napr. vo folklóre, ✓ aplikujú kreatívne nápady v interpretácii hudobnej skladby, ✓ aplikujú efektívnej nácvikové spôsoby počas samostatnej domácej prípravy, ✓ preukážu hudobné kompetencie potrebné pre pokračovanie v štúdiu na II. stupni, na stredných školách pedagogického zamerania alebo pre pôsobenie v záujmovej umeleckej činnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Individuálny interpretačný prejav. ✓ Hudobný materiál podľa intelektu a záujmu žiaka. ✓ Skupinová interpretácia. ✓ Hra z listu. ✓ Slovenskí hudobní skladatelia a ich tvorba pre kontrabas. ✓ Analýza interpretačného výkonu. ✓ Transpozícia. ✓ Hra walking bass v 12-taktovej forme blues (žiaci, ktorí sa zaujímajú o jazz). ✓ Latentná harmónia v improvizácii basových partov, napr. vo folklóre. ✓ Práca s témou: technické spôsoby hry (viacnásobné détaché, staccato, legato, príp. iné) . ✓ Variácie na rytmické modely. ✓ Samostatné štúdium.
---	---

Záverečná skúška:

- ✓ 1 prednesová skladba,
- ✓ 2 charakterovo odlišné etudy.

Profil absolventa nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania:

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia má schopnosť logicky uvažovať, ovláda na vyššej úrovni základy hudobnej štruktúry, hudobnú abecedu, terminológiu a techniku umeleckej interpretácie na vekovo primeranej úrovni v súlade so vzdelávacími štandardmi a individuálnymi psychofyziologickými dispozíciami. Je oboznámený so základnými okruhmi sociálnej funkcie hudby, slovenskou ľudovou tradíciou ako aj tradíciou

ostatných národností žijúcich na Slovensku. Má prehľad o umeleckých zoskupeniach svojho mesta a regiónu, dokáže rozlíšiť charakteristické znaky regionálneho folklóru. Pozná slovenských hudobných skladateľov a ich tvorbu. Zaraďuje skladby slovenských autorov do svojho repertoáru. Orientuje sa v historickom vývoji a uplatnení svojho nástroja v sólovej, komornej, súborovej a orchestrálnej hre. Rozoznáva hudobné žánre a formy hudobných skladieb komponovaných pre sláčikové nástroje so zameraním na svoj vlastný hudobný nástroj. Teoretické poznatky z hudobnej náuky dokáže využiť pri štúdiu a interpretácii skladieb. Uplatňuje informačno-komunikačné technológie pri štúdiu hudobného materiálu. Počas interpretácie spája všetky získané technické, hudobno-výrazové a interpretačné schopnosti a zručnosti, dokáže samostatne naštudovať primerane náročnú hudobnú skladbu, speje k intonačnej a rytmickej sebakontrolu. Aplikuje všetky doposiaľ osvojené interpretačné prostriedky a možnosti hudobného nástroja na vyjadrenie vlastných emócií a predstáv počas interpretácie. V rámci sebareflexie vie verbálne vyjadriť svoj názor na vlastný výkon, vlastnú hru. Dokáže porovnať a ohodnotiť interpretačné výkony svoje a iných interpretov a zdôvodniť podstatu svojho názoru.

Nadobudnuté vedomosti a zručnosti z individuálnej výučby aplikuje v rámci predmetov komorná hra, hra v súbore, orchestri, ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri. Zvláda hru z listu a jednoduchú improvizáciu primerane svojim schopnostiam a nadaniu.

II. stupeň základného štúdia

Učebný plán: 20

Predmety:

1. Hra na nástroji, hra z listu, príprava k súhre (1,5 hod/týždenne)
2. Hra v súbore alebo hra v orchestri (1 – 2 hod/týždenne)

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú hudobné a teoretické poznatky a skúsenosti z počúvania a rozborov hudobných záznamov z predchádzajúceho štúdia vo vybraných hudobných kompozíciách, ✓ korigujú pohyby celého hracieho aparátu a činností oboch rúk počas hry, ✓ regulujú intonačnú čistotu a kvalitu tónu počas polohových výmen a hre v polohách, ✓ zahrajú artikulačne zreteľne, intonačne čisto a kvalitným tónom stupnice, technické cvičenia, etudy a skladby, ✓ ovládajú polohové výmeny pri striedaní od seba vzdialenejších tónov (intervaly od čistej kvarty vyššie), ✓ interpretujú hudobný materiál so správnym prstokladom v polohách v rozsahu do I., prípadne II., III. palcovej 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hrací aparát. ✓ Intonačná čistota a kvalitný tón. ✓ Polohové výmeny a hra v polohách. ✓ Diatonické stupnice, technické cvičenia, etudy a skladby.

<p>polohy,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšia podľa sluchu alebo z notového zápisu pentatonickú, stredovekú alebo inú stupnicu, v ktorej je napísaná interpretovaná skladba, ✓ ovládajú účelové pohyby pravej ruky pri dôslednej artikulácii technických spôsobov hry détaché, martelé, legato, staccato a ich kombinácií, ✓ interpretujú v rozsahu po X. polohu na strunách D, A1 a E1, ✓ poznajú princíp tvorby vhodných prstokladov v rozložených durových a molových akordoch bez použitia prázdnych strún, ✓ demonštrujú hru arpeggio, ✓ rozlíšia interpretačne pizzicato klasické a džezové podľa hudobnej skladby, ✓ kladú dôraz na kultivovaný tón počas vibráta, ✓ zahrajú podľa akordických značiek v notovom zápise, ✓ preukážu znalosti o hudobných skladateľoch kontrabasovej hry minimálne interpretovaných skladieb, ✓ analyzujú na základe počúvania i z notového zápisu interpretovanú hudobnú skladbu: zaradia skladbu do slohového obdobia, určia tóninu, metrum, tempo, formálnu štruktúru, celkový charakter skladby, ✓ prepájajú hudobno-teoretické poznatky získané v predchádzajúcom štúdiu s poznatkami získanými analýzou zvukových záznamov vybraných hudobných diel, ✓ vyjadrujú vlastné názory o predstavách a interpretácii nacvičovanej skladby, ✓ prezentujú počas interpretácie správne frázovanie a hudobno-výrazové prostriedky (artikulačné, dynamické, tempové, rytmické, agogické) z notového zápisu s cieľom vyjadrenia charakteru a nálady hudobnej skladby, ✓ dokážu emocionálne precítiť interpretovanú skladbu, ✓ rozlíšia charakteristické interpretačné prostriedky štýlu, z ktorého hudobná skladba pochádza, ✓ interpretujú väčší počet skladieb 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Stredoveké a pentatonické stupnice. ✓ Détaché, martelé, legato, staccato a ich kombinácie. ✓ Prstoklad. ✓ Arpeggio. ✓ Pizzicato- klasické, džezové. ✓ Vibráto. ✓ Akordické značky. ✓ Hudobní skladatelia a ich tvorba pre kontrabas. ✓ Analýza interpretovanej hudobnej skladby. ✓ Interpretácia. ✓ Vlastný individuálny prejav. ✓ Štýlová interpretácia. ✓ Umelecko-interpretáčna úroveň hry.
--	--

<p>menšieho rozsahu spamäti,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ prezentujú skladby rôznych štýlových období v sólovej a skupinovej hre v pestrých hudobných formách nevyvímajúc skladby súčasných autorov, ✓ pohotovo interpretujú podľa notového zápisu pri hre z listu, ✓ uplatňujú vlastné kreatívne nápady pri melodickej improvizácii v rámci jednej stupnice, ✓ vytvoria basovú linku na základe sluchovej analýzy základných harmonických postupov, ✓ našťudujú samostatne jednoduché prednesové skladby 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hra z listu. ✓ Hudobná tvorivosť. ✓ Sebvzdelávanie.
--	---

Žiaci po absolvovaní 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ kontrolujú činnosti pravej a ľavej ruky pri precíznom vypracovávaní interpretačných prvkov, ✓ používajú naučené prstoklady a hmaty v rozsahu do XII. polohy alebo v polohách interpretovaných skladieb, ✓ interpretujú artikulačne zreteľne, kvalitným tónom, intonačne čisto durové a molové stupnice v rozsahu 2 – 3 oktáv a rozložené akordy osvojenými technickými spôsobmi, ✓ aplikujú prstoklady s využitím tretieho prsta počas hry, ✓ uvedomelo interpretujú technické cvičenia, etudy a prednesové skladby, so zreteľom na intonačnú čistotu, kvalitu tónu, ✓ správne zadeľujú sláčik podľa tempa pri hre technických spôsobov a výrazových prostriedkov, ✓ flexibilne reagujú pravou rukou pri striedaní hry arco a pizzicato v rýchlejšom tempe, ✓ interpretujú rytmicky, dynamicky a tempovo kontrastný hudobný materiál, ✓ kladú dôraz na precízne vypracovanie rytmu v technicky náročnejších úsekoch, ✓ vedia určiť tóninu hudobnej skladby a vytvoriť vhodné prstoklady v polohách, ✓ analyzujú s pomocou učiteľa interpretovanú skladbu po formálnej, 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Technika hry na nástroji. ✓ Orientácia na hmatníku do rozsahu XII. polohy na všetkých strunách. ✓ Diatonické stupnice v rozsahu 2 – 3 oktáv a rozložené akordy. ✓ Prstoklady s využitím tretieho prsta. ✓ Technika hry sláčikom. Uvedomelá výmena ťahu sláčikom pri osvojených technických spôsoboch hry v rôznom tempe. ✓ Détaché, legato, staccato, martelé a kombinácie smykov. ✓ Arco a pizzicato. ✓ Štúdium etúd s dynamickými, rytmickými a tempovými kontrastmi. ✓ Kultúra tónu v používaných výrazových prostriedkoch. ✓ Artikulácia rytmu. ✓ Prstoklady a hmaty v polohách. ✓ Analýza interpretovanej skladby s

<ul style="list-style-type: none"> ✓ technickej a výrazovej stránke, ✓ interpretujú osobitosti hudobného štýlu, v ktorom bola skladba skomponovaná, ✓ majú prehľad o hudobnom dianí vo svojom meste alebo regióne, ✓ formujú vlastný hudobný vkus počúvaním skladieb rôznych žánrov a štýlov, ✓ aplikujú vlastné hudobné predstavy počas interpretácie, ✓ preukážu interpretačné zručnosti pri spoločnom chápaní frázovania a umeleckého vyjadrovania v hudobnej skladbe, ✓ prezentujú sa na verejnosti v sólovej a skupinovej hre, ✓ uplatňujú v hre na kontrabase tvorivé nápady a prvky improvizácie, ✓ používajú prvky improvizácie v melódiách v rozsahu jednej stupnice, ✓ vytvoria basovú linku na základe sluchovej analýzy základných harmonických postupov, ✓ interpretujú jednoduché improvizáčne cvičenia, vhodné sólové skladby či orchestrálne party zamerané na rozvíjanie citu žiaka pre rozpoznanie a realizáciu jemných dynamických a farebných odtieňov tónu, ktoré je možné na kontrabase dosiahnuť. 	<p>pomocou učiteľa.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Štýlová interpretácia. ✓ Hudobná kultúra a tradície svojho mesta a regiónu. ✓ Individuálny interpretačný prejav. ✓ Skupinová interpretácia. ✓ Prezentácia na verejnosti v sólovej a skupinovej hre. ✓ Hudobná tvorivosť, improvizácia. ✓ Improvizácia melódií v rámci jednej stupnice. ✓ Tvorba basovej linky. ✓ Rytmická zložka a jej precízna realizácia (timing).
---	--

Žiaci po absolvovaní 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ koordinujú pohyby celého hracieho aparátu pri interpretácii technicky a výrazovo náročnejších skladieb, ✓ samostatne formujú ľavú ruku v polohách a v kombináciách s plynulými polohovými výmenami až do X. polohy, ✓ kladú dôraz na intonačne čistú hru a kvalitný tón v hraných polohách, ✓ použijú správne sláčik za účelom dosiahnutia plynulého prechodu cez struny pri interpretácii náročnejších technických spôsobov hry, ✓ udržia nezmenenú kvalitu tónu počas plynulých prechodov medzi základnými a prvou palcovou polohou, ✓ spájajú notový zápis s interpretáciou v 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hrací aparát. ✓ Technika hry na nástroji. ✓ Tvorba tónu. ✓ Technika hry sláčikom. ✓ Medzipolohové výmeny a hra v polohách. ✓ Prvá palcová poloha.

<p>prvej palcovej polohe,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú hru v X. polohe alebo podľa individuálnych dispozícií, ✓ aplikujú v stupniciach, technických cvičeniach, etudách a prednesových skladbách technické spôsoby hry détaché v rôznych častiach sláčika, legato, martelé, staccato, spiccato, ich rytmické obmeny a kombinácie, ✓ reprodukovujú technické cvičenia a etudy zamerané na nácvik hry v dvojhmatoch, ✓ definujú noty v tenorovom kľúči z notového zápisu, ✓ analyzujú teoreticky skladbu z notového zápisu, určia interpretačný štýl, tóninu, metrum, tempo, formálnu štruktúru, harmonickú sadzbu, využitie výrazových prostriedkov, ✓ poznajú významných interpretov kontrabasovej hry, ✓ porovnávajú interpretačné výkony rôznych interpretov rovnakej skladby, ✓ majú prehľad o uplatnení kontrabasu v hudobných žánroch súčasnosti, ✓ aplikujú v hre interpretačné prostriedky charakteristické pre štýl, v ktorom bola skladba skomponovaná, ✓ kladú dôraz na rytmickú, technickú vypracovanosť, výrazovú stránku a agogiku počas interpretácie, ✓ uplatňujú v hre progresívnu dynamiku a farebné odtiene tónu, ✓ použijú vibráto v súlade s charakterom hraného melodického úseku, ✓ demonštrujú svoje interpretačné kompetencie v komornej, súborovej alebo orchestrálnej hre, ✓ interpretujú skladby primeraného rozsahu spamäti, ✓ naštudujú samostatne menej náročnú hudobnú skladbu, ✓ interpretujú skladby z listu na nižšej technickej a výrazovej úrovni v porovnaní so študovaným ročníkom, ✓ aplikujú prvky tvorivosti a improvizácie v skladbách. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tvorba intonačne čistého a kvalitného tónu v rozsahu do X. polohy. ✓ Technické spôsoby hry. ✓ Spiccato. ✓ Zdokonaľovanie hry technických spôsobov v rôznych kombináciách. ✓ Základy dvojhmatovej hry. ✓ Tenorový kľúč. ✓ Analýza hudobnej skladby. ✓ Významní interpreti hry na kontrabase. ✓ Analýza interpretácie. ✓ Hudobná literatúra pre kontrabas. ✓ Štýlová interpretácia. ✓ Interpretácia. ✓ Vibráto. ✓ Melodická, rytmická a harmonická predstavivosť. ✓ Interpretácia náročnejších skladieb spamäti. ✓ Samostatné štúdium. Hra z listu. ✓ Hudobná tvorivosť a improvizácia. ✓ Improvizácia melódií v rámci jednej stupnice. ✓ Cvičenia rozvíjajúce improvizáčne schopnosti. ✓ Hlbšie precítenie rytmickej zložky a jej precíznej realizácii (timing) pri hre s bicími nástrojmi alebo s nahrávkou.
--	---

Žiaci po absolvovaní 4. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú prirodzenú a uvoľnenú hru na kontrabase, ✓ interpretujú naučené skladby intonačne čisto a kvalitným tónom vo všetkých naučených polohách, ✓ definujú noty z notového zápisu v basovom, tenorovom a husľovom kľúči, poznajú ich umiestnenie na hmatníku a hrajúci prst, ✓ demonštrujú intonačne čisté plynulé prechody medzi základnými polohami a palcovými polohami pri nezmenenej kvalite tónu, ✓ samostatne korigujú intonačnú čistotu a rytmickú presnosť počas hry, ✓ kladú dôraz na súčasné polozenie prstov na hmatník a ťah sláčikom pri hre dvojhmatov, ✓ dbajú počas interpretácie na rytmickú presnosť a artikuláciu technických spôsobov hry détaché v rôznych častiach sláčika, legato s rôznym počtom nôt, martelé, staccato, tremolo, spiccato v rôznych rytmických obmenách a ich kombináciách, ✓ uplatňujú v hre logické frázovanie a hudobno-výrazové prostriedky, ✓ flexibilne reagujú na dynamické, tempové, výrazové, artikuláčné zmeny, agogické zmeny v hudobnej skladbe, ✓ regulujú ťah a tlak na sláčik za účelom dosiahnutia požadovanej farby tónu, ✓ aplikujú vibráto v základných a palcových polohách, ✓ používajú palec ľavej ruky aj na iných tónoch okrem prirodzených flažoletov, ✓ efektívne využívajú váhu rúk pri tvorbe kvalitného tónu v palcových polohách a pri hre umelých flažoletov, ✓ orientujú sa v uplatnení kontrabasu v rôznych štýlových obdobiach, ✓ demonštrujú vlastné emócie a predstavy počas interpretácie, ✓ porovnávajú, hodnotia a zdôvodňujú názory o vlastných interpretačných 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Technika hry na nástroji. ✓ Tvorba tónu. ✓ Basový, tenorový a husľový kľúč. ✓ Stupnice, technické cvičenia, etudy. ✓ Hra v polohách a medzipolohová výmena. Fixácia rozpätia ľavej ruky v rôznych polohách. ✓ Tvorba intonačne čistého a kultivovaného tónu. ✓ Dvojhmaty. ✓ Technické spôsoby hry. ✓ Interpretácia. ✓ Hudobno-výrazové prostriedky. ✓ Farba tónu. ✓ Vibráto. ✓ Flažolety. ✓ Osobitý interpretačný prejav. ✓ Porozumenie a stotožnenie sa s interpretovanou skladbou. ✓ Analýza interpretácie hudobnej skladby. ✓ Práca s audiovizuálnymi materiálmi –

<p>výkonoch i iných hráčov,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uplatňujú hudobnú terminológiu v diskusiách o interpretovaných skladbách, ✓ majú osvojenú hudobnú gramotnosť v oblasti slovenskej hudby, poznajú diela slovenských autorov pre kontrabas a podľa individuálnych možností ich zaraďujú do svojho repertoáru, ✓ určia frázy interpretovanej skladby, tóninu, metrum, rytmus, použité technické, výrazové prostriedky, ✓ interpretujú prednesový materiál spamäti, ✓ uplatňujú efektívne postupy pri samostatnom štúdiu nových hudobných diel, orchestrálnych partov, ✓ dokážu sa interpretačne prispôbiť ostatným hráčom v komornej, súborovej, orchestrálnej hre, ✓ aplikujú tvorivé myslenie počas interpretácie, využívajú technické spôsoby hry (viacnásobné détaché, staccato, legato, spiccato) a hudobno-výrazové prostriedky pri improvizácii, ✓ preukážu hudobné kompetencie potrebné pre štúdiom pre dospelých na ZUŠ, na vysokých školách pedagogického zamerania alebo pre sebazvedľávanie. 	<p>záznamy koncertov, dokumenty o hudbe a následná diskusia o konkrétnej problematike.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Život a tvorba slovenských hudobných skladateľov, poznávanie významných interpretov kontrabasovej hry, komorných, súborových, orchestrálnych telies a hudobných inštitúcií. ✓ Slovenská hudobná literatúra pre kontrabas. Samostatná analýza interpretovanej skladby. ✓ Budovanie vlastného hudobného repertoáru hrou spamäti. ✓ Kultúra vystupovania a upevňovanie interpretačných návykov pri verejnej prezentácii. ✓ Samostatné štúdium nových hudobných diel, orchestrálnych partov. ✓ Tvorivé myslenie žiaka pri nácviku diela. ✓ Hudobná komunikácia v skupinovej interpretácii. ✓ Hudobná tvorivosť. ✓ Improvizácia s hudobnou témou. ✓ Prvky improvizácie v spoločnom muzicírovaní.
--	---

Záverečná skúška:

- ✓ 2 prednesové skladby rôzneho charakteru,
- ✓ 2 charakterovo odlišné etudy.

Profil absolventa nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania:

Absolvent II. stupňa základného štúdia má osvojenú hudobnú gramotnosť a odbornú terminológiu získanú podrobným štúdiom hudobného materiálu z hľadiska historického zaradenia, hudobno-teoretických poznatkov a interpretačných zručností. Stáva sa pozorným percipientom umenia, ktoré je pre neho celoživotnou potrebou a prostriedkom k hlbšiemu poznávaniu a chápaniu sveta. Vďaka možnosti systematicky pracovať na štúdiu artefaktov a verejne sa prezentovať získava pre život neoceniteľnú schopnosť sústredenia sa a zdravého sebavedomia. V interpretačnej praxi uvedomele prepája teoretické vedomosti s praktickou inštrumentáciou. Ovláda technickú a interpretačnú zložku v súlade so vzdelávacími štandardmi a individuálnymi psychofyziologickými dispozíciami. Vlastné predstavy o hudobnom diele stvára vedomým používaním technických, hudobno-výrazových, a iných interpretačných prostriedkov. Získané kompetencie aplikuje na základe zovšeobecnenia pri

štúdiu hudobných skladieb. Ovláda zásady efektívneho nácviku hudobného materiálu a uplatňuje vlastné tvorivé myslenie pri samostatnom štúdiu.

Má prehľad o hudobných štýloch, formách v rámci hudobnej histórie, orientuje sa v oblasti slovenskej a zahraničnej hudby, v tvorbe slovenských a zahraničných hudobných skladateľov so zameraním na svoj nástroj. Diskutuje o svojom hudobnom vkuse, predstavách, interpretácii. Vie porovnať, vysloviť názor, zdôvodniť a ohodnotiť interpretačné výkony, no zároveň rešpektuje aj názory iných. Dokáže posúdiť náročnosť a význam hudobného diela. Rozozná umenie od gýču. Má vyhranený štýl, no je tolerantný a akceptuje názory a vkusovú orientáciu iných. Pozná, váži si a uvedomuje význam a dôležitosť zachovávanía kultúrno-historických národných tradícií.

Zapája sa do organizácie kultúrneho diania v mieste svojho bydliska či už ako interpret alebo percipient hudby. Získal hudobné kompetencie pre štúdium na vysokých školách pedagogického zamerania.

SPRIEVOD

Charakteristika a poslanie predmetu

Sprievod patrí medzi povinné predmety v jednotlivých študijných zameraniach na prvom a druhom stupni základného štúdia. V priebehu vzdelávania žiaci rozvíjajú hudobné kompetencie v rámci súhry s iným hudobným nástrojom. Zdokonaľujú inštrumentálne a perцепčné schopnosti, zručnosti počas interpretácie vlastného partu pri súčasnom vnímaní hry iného hudobného nástroja.

Štúdium v rámci tohto predmetu významne rozvíja rytmické, melodické a harmonické cítenie žiaka a zmysel pre spoločné stvárnenie hudobno-výrazových prostriedkov, frázovanie, artikuláciu. Môže slúžiť ako príprava k predmetom komorná hra, hra v súbore, orchestri. Sprievod sa vyučuje v skupine dvoch žiakov.

Sprievod patrí v prvej časti I. stupňa základného štúdia medzi povinné skupinové predmety študijných zameraní hra kontrabase.

V druhej časti I. stupňa základného štúdia pokračujú žiaci v rozvíjaní interpretačných kompetencií v rámci predmetov komorná hra alebo hry v súbore, orchestri.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Primárne umelecké vzdelávanie

Žiaci po ukončení prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ aplikujú získané teoretické a individuálne interpretačné kompetencie v skupinovom predmete,	
✓ rozumejú základným princípom kolektívneho muzicírovania,	✓ Základné princípy kolektívneho muzicírovania.

<ul style="list-style-type: none"> ✓ reagujú interpretačne na gestá spoluhráča (nástupné a ukončujúce gestá skladby alebo frázy), ✓ reagujú adekvátnym tempom a dynamikou na gesto ukázané určeným hráčom na začiatku skladby, ✓ vnímajú vlastnú hru pri súčasnom počúvaní spoluhráča, ✓ kontrolujú s pomocou učiteľa intonačnú čistotu a rytmickú presnosť, ✓ reprodukurujú účelové cvičenia zamerané na súčasné vnímanie melodického línie, spoločného frázovania, tempa, zreteľnú artikuláciu rytmických hodnôt, dynamiky a artikulácie, ✓ vyjadrujú charakter skladby pomocou hudobno-výrazových prostriedkov označených v notovom zápise, ✓ interpretujú správne podľa znamienok repetícia, prima volta, sekunda volta, ✓ rozumejú stavbe a frázovaniu interpretovanej skladby, ✓ uplatňujú v súhre logické frázovanie, určia hlavnú myšlienku, predohru, dohru, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách, ✓ dynamicky sa prispôbia v dominantných a sprievodných úsekoch jednotlivých hlasov, ✓ aplikujú akordy alebo tóny základných harmonických funkcií pri sprievode ľudových piesní a jednoduchých skladieb, ✓ interpretujú štýlovo a žánrovo rôznorodý repertoár, ✓ interpretujú v súhre s iným žiakom jednoduché viachlasné skladby podľa notového zápisu, ✓ aplikujú kreatívne nápady počas spoločnej interpretácie. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Spoločná interpretácia. ✓ Sluchová a rytmická sebakontrola. ✓ Hudobno-výrazové prostriedky. ✓ Interpretačné označenia. ✓ Stavba hudobnej skladby. ✓ Základné harmonické funkcie. ✓ Hudobný repertoár. ✓ Hudobná tvorivosť.
--	---

KOMORNÁ HRA

Charakteristika a poslanie predmetu

Predmet komorná hra má na základných umeleckých školách spomedzi skupinových foriem vyučovania najširšie uplatnenie predovšetkým z hľadiska využitia počtu hráčov (duo - noneto) a rôznych druhov hudobných nástrojov. Umožňuje zažiť radosť zo spoločného muzicírovania, objavovať a prakticky precítiť krásu harmónie a zvukovú farbu hudobných nástrojov, rozširuje umelecké vnímanie. Upevňuje, zdokonaľuje a rozvíja kompetencie žiaka získané na hodinách individuálneho štúdia a hudobnej náuky. Poskytuje možnosti využitia väčšiny hudobných nástrojov, ktoré sa na základných umeleckých školách vyučujú.

Komorná hra je predmet priradený k štúdiu hra na kontrabase. Predmet komorná hra je jedným zo skupinových predmetov, ktorý môžu študovať žiaci v rámci študijného zamerania hra na kontrabase od prvého ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia.

Komorná hra pokračuje v priebehu ďalšieho štúdia na prvom a druhom stupni, a tiež je zaradená do učebných plánov štúdia pre dospelých

Môže slúžiť ako príprava k súhre v amatérskych záujmových umeleckých skupinách a vo väčších súborových a orchestrálnych zoskupeniach. Býva súčasťou prierezových tém umeleckých odborov ZUŠ (divadelné predstavenia, tematická súvislosť hudby k vernisážam, spojenie tanečného stvárnenia s hudbou).

Predpokladom zaradenia žiaka do komorných zoskupení je určitá technická a muzikálna vyspelosť. Cieľom vyučovania komornej hry je príprava samostatného, technicky a interpretačne zrelého a pohotového amatéra hudby, ktorý je schopný štýlovo zvládnuť primerane náročné interpretované diela komorného charakteru. Má hlboký sociálny a etický význam.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie

Žiaci po ukončení druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">✓ vedome regulujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas interpretácie,✓ udržia rytmus a melodickú líniu vlastného partu počas súhry s inými hráčmi,✓ artikulujú spoločne melodické ozdoby interpretovaných skladieb,✓ súčasne reagujú na rytmické, dynamické a tempové zmeny počas skladby, pohotovo reagujú na nástupy a ukončenia na odlišných miestach v jednotlivých hlasoch,✓ poznajú noty, prstoklady, hmaty vlastného partu,✓ aplikujú v hre všetky tempové, rytmické, dynamické, artikulačné,	<ul style="list-style-type: none">✓ Hrací aparát.✓ Melodický a rytmický kontrast.✓ Melodické ozdoby.✓ Hra podľa gest určeného hráča.✓ Štúdium jednotlivých partov po hlasoch, neskôr kombinovaním.✓ Samostatná analýza notového materiálu

<p>agogické označenia zaznačené v notovom materiáli (decrecendo, ritardando, accelerando, con moto, animato, piu, ...),</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú základné znaky a spôsob interpretácie sonátovej formy, suitového cyklu, viacčast'ových hudobných skladieb, ✓ vnímajú interpretáciu v harmónii, ✓ demonštrujú spoločne v rámci súhry rovnaké chápanie frázovania, použitia dynamiky, výrazových, artikulačných prostriedkov a agogiky, ✓ dokážu sa doladiť a intonačne sa podriaďiť zneniu orchestra, ✓ vnímajú interpretáciu ako celok, dokážu sa so spoluhráčmi navzájom počúvať, ✓ regulujú počas súhry intonačnú čistotu, farbu a kvalitu tónu, ✓ dokážu počas interpretácie sledovať notový zápis, ✓ aplikujú pri samostatnom nácviku zásady efektívneho cvičenia, ✓ majú prehľad o známych komorných skladbách, ✓ využívajú hudobnú terminológiu v diskusiách o hudobnej skladbe, dokážu porovnať a ohodnotiť vlastný interpretačný výkon i iných hráčov, ✓ demonštrujú cvičenia na pohotovú reakciu pri zmene tempa, dynamiky podľa gesta určeného hráča. 	<p>svojho partu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Hudobno-výrazové prostriedky. ✓ Zdokonaľovanie spoločnej artikulácie využitých hudobných prostriedkov. ✓ Sonátová forma, suitový cyklus, viacčast'ové hudobné skladby. ✓ Rozvoj melodickej, rytmickej a harmonickej predstavivosti. ✓ Interpretácia v súhre. ✓ Tvorba tónu. ✓ Rozvíjanie schopnosti plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov viesť vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi. ✓ Pohotové reagovanie nielen na notový zápis, ale aj na výrazové označenia v skladbe. ✓ Samostatné štúdium hudobného materiálu komornej hry. Delené skúšky. ✓ Hudobná literatúra pre komornú hru. ✓ Analýza hudobnej skladby. ✓ Počúvanie a poznávanie komorných skladieb rôznych hudobných žánrov a štýlov. ✓ Vyjadrovanie vlastných názorov o hudobnej skladbe, porovnávanie a hodnotenie vlastných interpretačných výkonov i iných. ✓ Nácvik reakcií na gesta určeného hráča pri precvičovaní tvorby spoločnej dynamiky na určenom melodickom úseku skladby. ✓ Precvičovanie reakcií spoluhráčov na tempové gesta určeného hráča skupiny počas jednoduchej skladby. ✓ Osvojovanie gestikulácie aj inými hráčmi komornej hry.
---	--

II. stupeň základného štúdia

Žiaci po absolvovaní II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú v rámci spoločnej interpretácie osvojenú technickú vyspelosť, tónovú kultúru, výrazovú stránku skladby, ✓ reprodukovujú hudobný materiál adekvátny interpretačnej vyspelosti všetkých hráčov komornej hry, ✓ regulujú čistotu intonácie a kvalitu tónu, ✓ prispôsobujú farbu tónu celkovému zneniu, precízne artikulujú používané technické spôsoby hry, spoločné frážovanie, stvárňovanie dynamických odtieňov, agogických prvkov a iných výrazových prostriedkov v rámci komornej hry, ✓ demonštrujú skladby s náročnejšími rytmickými a melodickými kontrastmi v jednotlivých hlasoch, ✓ uplatňujú v rámci spoločnej súhry osobité interpretačné prvky charakteristické pre rôzne hudobné štýly a žánre, ✓ majú prehľad o komornej tvorbe slovenských a zahraničných hudobných skladateľov, ✓ aplikujú zásady účelového a efektívneho pri samostatnom nácviku, ✓ analyzujú z notového zápisu partu tóninu, metrum, tempo, formálnu štruktúru, harmonickú sadzbu i využité výrazové prostriedky interpretovanej skladby, ✓ analyzujú samostatne notový zápis a hudobno-výrazové prostriedky nôt svojho partu, ✓ preukážu hudobnú gramotnosť a znalosť hudobnej terminológie v rámci komornej hry a v dialógoch o hudbe, ✓ dokážu v rámci sebareflexie porovnať, zdôvodniť a ohodnotiť interpretovanú komornú skladbu, ✓ uplatňujú v hre znamienka Da Capo al Fine, Prima volta, Alternativo I., tacet, a pod., ✓ vyjadria vlastné predstavy na základe porozumenia interpretovanej skladbe, ✓ plynule interpretujú skladby na nižšom stupni náročnosti z listu, 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Technická flexibilita, intonačná čistota a tónová kultúra počas interpretácie v komornej hre. ✓ Tvorba tónu. ✓ Hudobno-výrazové prostriedky. ✓ Melodické a rytmické a kontrasty. ✓ Interpretačné špecifiká. ✓ Komorné skladby slovenských autorov a hudby 20. storočia. ✓ Individuálna príprava jednotlivých partov. Delené skúšky. ✓ Analýza hudobnej skladby. ✓ Analýza interpretácie. ✓ Interpretačné znamienka. ✓ Vlastné predstavy. ✓ Hra z listu.

<ul style="list-style-type: none"> ✓ flexibilne reagujú na gestá vedúceho hráča určujúce tempo, dynamiku, výraz, nástupy a ukončenia aj v priebehu hudobnej skladby, ✓ podriaďujú vlastný technický prejav, interpretované výrazové prostriedky, agogiku, dynamiku celkovému zneniu, ✓ podriaďia sa interpretačne v technickom prejave, intonácii, rytme, agogike, dynamike a celkovému prednesu v rámci komornej hry, ✓ dokážu plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov viesť vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi, ✓ interpretujú plynule a jednoliato v rámci hudobnej konverzácie hudobnú skladbu, ✓ aktívne ako interpreti alebo ako percipienti hudby sa zúčastňujú na koncertných vystúpeniach, majú prehľad o komorných dielach domácich i svetových hudobných skladateľov, ✓ preukážu hudobné kompetencie stať sa aktívnymi členmi amatérskych komorných zoskupení, súborov a orchestrov. 	<p>Hra podľa gest určeného hráča. Skupinová interpretácia.</p> <p>Hudobná komunikácia.</p> <p>Kultúrne a interpretačné návyky pri prezentovaní sa na pódiu. Slovenská a svetová hudobná literatúra pre komornú hru. Orientácia v kultúrnom, a hlavne hudobnom živote.</p>
---	---